

Mentes Mihály

Mentes Mihály 1891. május 25-én Süttörön (ma Fertőd része) született, 12 gyermekes családban. A földműves édesapa, Mentés József, és a háztartásbeli édesanya Horváth Veronika ötödik gyermeke volt. A tizenkét gyermekből négyen születéskor meghaltak, így a szülők nyolc gyermeket neveltek fel.

Mihály “átlagos termetű, szelíd, jóságos tekintetű, minden iránt érdeklődő kisdíák” volt. Elemi iskoláit Süttörön végezte, ahol kitűnt jó képességeivel és az akkori plébános biztatására és segítségével a szülők korábban bátyját, Domonkost, majd később Mihályt is Győrben taníttatták. A Pannonhalmi Szent Benedek-rend Győri Főgimnáziumában érettségizett, teológiai tanulmányait Budapesten folytatta. 1914-ben szentelték pappá, 1918-ban teológiai doktorátust szerzett. Győr-belvárosi segédlelkész volt 1918-ig, majd a Papnevelő Intézetben tanulmányi felügyelő lett. 1924-től a szentírásstudomány tanára volt. A katedrán tehetsége, magas szintű felkészültsége, gondolkodásmódja, ugyanakkor gyakorlatiassága váltotta ki tanítványai elismerését. Tanítványa volt többek közt dr. Hetény János, Horváth Dori Imre, Szuchentruck Mihály. A Dunántúli Hírlap főszerkesztőjeként dolgozott 1928-1929 között. 1937-ben a Tanítóképző Intézet internátusának igazgatója, a negyvenes évek második felében a hitoktatás egyházmegyei biztosa lett. Kanonokká nevezték ki 1940-ben, majd 1940-1946 között a Papanevelő Intézet rektora volt. Székesegyházi főesperessé nevezték ki 1947-ben, egy évvel később címzetes préposti címet kapott. Gimnazista korától írt verseket, melyekből több megjelent a Zászlónk című újságban. 1920-ban jelentkezett először önálló kötettel, melyben szép költői képekkel jelenítette meg a dunántúli tájat. Barátai és kortársai találón a "Fertő lírikusának" nevezték. Vallásos témájú színműveket is írt, tudatosan kapcsolódva a liturgikus dráma és az iskolai színjáték hagyományaihoz. Költészetében papi hivatása, hazafiúi érzelmei és szülőföldje természeti szépségei jelennek meg. Verseskötetei közül a legismertebbek: Magyar bánat (1920), Fertő (1922), Muzsikál az erdő (1927), A lélek orgonái (1933),

A remete éneke (1938), napjainkban adták ki a Magyar imádság című válogatott verseit tartalmazó kötetet.

Vallásos témájú színműveket is írt (A Fertő tündérei, Szent Ágnes, Március 15. a Felvidéken 1920-ban), amelyek kapcsolódtak a liturgikus dráma és az iskolai színjáték hagyományaihoz. Egyházi énekekhez dalszövegeket szerzett, amelyek közismertté váltak. (A Hozsanna több éneke, Mária szűzanya, Kezdődik az ének az Úr fölségének..., Isten, hazánkért térdelünk elődbe... kezdetűek). 1920-ban tagja lett a Kisfaludy Irodalmi Körnek, amelynek titkárává, majd 1942-ben társelnökévé választották. Mentés Mihály 1945-től nem írt verseket, amelynek okát így magyarázta, rokonai szerint: "Szívből nem írhat, színből pedig nem tud." Az államhatalommal való együttműködés megtagadásával vádolták, a következő években „agyonhallgatták” a költőt. A pap, a tanár, a vezető, a költő és az ember teremtette meg az Ő harmóniáját, mely szeretettel, bölcsességgel, isteni hittel megáldva emelte őt magasra.

1960. május 11-én hunyt el Győrben, a Székesegyház kanonoki kriptájában nyugszik. Születése 100. évfordulóján Süttör község emléktáblával, utcanevvel és alapítvány létesítésével emlékezett jeles fiára, a pap-költőre. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza – Idősek Otthona, Mentés Mihály nevét viseli.

Irodalom:

Csanád Béla: Mentés Mihály költészete In: Vigília, 10. sz. (1961). p. 584-589.

Mentés Miklós: Agyonhallgatott papköltő In: Új ember LVI. évf. 5. sz. (2000). jan. 30.

Fejesné Horváth Margit: Dr. Mentés Mihály 1891-1960 In: Töretlen hittel: jeles pedagógusok Győr-Moson-Sopron megyében 2. rész Győr: Hungaro - Dalton Pedagógiai Innovációs Egyesület: Emelj fel emlék! Alapítvány, 2009 p. 80-89.

Internet:

Katolikus Lexikon weboldala. Hozzáférés: <http://lexikon.katolikus.hu/M/Mentés.html> Letöltés: 2017. január 11.

Bencés Diákok Győri Egyesületének weboldala. Hozzáférés: <http://bdgyegyor.hu/15-hires-bencesek/133-mentes-mihaly-dr> Letöltés: 2017. január 11.